

Seria: Profesorki Super-Babki
Odcinek nr: 147
Podseria: muzyka
Podseria: składanki
Podseria: książki Michała Piekarskiego

Stefania Łobaczewska i inne Profesorki Muzyki ze Lwowa

Polecane/Omawiane książki:

- [1] **Michał Piekarski: Przerwany kontrapunkt. Adolf Chybiński i początki polskiej muzykologii we Lwowie w latach 1912-1944, dopisek na okładce: Monografie z Dziejów Oświaty, Tom XLVIII, ASPRA, Warszawa 2017.**
- [2] **Michał Piekarski: Muzyka we Lwowie. Od Mozarta do Majerskiego. Kompozytorzy, muzycy, instytucje. Fundacja Dziedzictwo Kresowe, Warszawa 2017 oraz Wydawnictwo Akademickie Sedno, Warszawa 2018.**
- [3] **Dorota Zamojska: Akademicy i urzędnicy. Kształtowanie ustroju państwowych szkół wyższych w Polsce 1915-1920, dopisek na okładce: Monografie z Dziejów Oświaty, ASPRA, Warszawa 2009.**

Niniejszy odcinek został zaliczony do podserii „składanki”, gdyż polecane książki omawiają sylwetki kilka Pań Profesor związanych z dziedziną muzyki oraz uczyły się lub pracowały w instytucjach miasta Lwowa. Omówione zostały sylwetki zapewne zupełnie nieznanymi Pań Profesor np. Stefania Łobaczewska, Helena Ottawowa, i Bronisława Wójcikowa i inne, których zdjęć których nie ma w NAC (Narodowym Archiwum Cyfrowym). Warto zatem skierować uwagę czytelników na książki, gdzie można o nich przeczytać więcej informacji. Książki [1] oraz [3] to dzieła naukowe, są

polecane. Sylwetki Bohatek będą omawiane na podstawie popularno-naukowej książki [2].

Stefania Łobaczewska-Gérard de Festenburg urodziła się 31 lipca 1888r. we Lwowie, a zmarła 16 stycznia 1963 roku w Krakowie. Jest główną HEROINĄ niniejszego odcinka. Była wybitną polską muzykolożką i profesorem. Jej głównym obszarem zainteresowań naukowych były zagadnienia dziejowego rozwoju muzyki. Napisała wiele książek, Jej dzieło „Beethoven” stało się ‘kultowe’, było kilka razy wznawiane. Rozdział Jej poświęcony w [2] jest dość zwięzły – mieści się na stronach 292-295. Studiowała w Konserwatorium **Galicjijskiego Towarzystwa Muzycznego** (GTM) we Lwowie. Dodatkowo kończyła muzykologię w Konserwatorium w Wiedniu. W 1929r. roku uzyskała stopień doktora na Uniwersytecie Lwowskim (im. Jana Kazimierza Wazy króla Polski) na podstawie rozprawy: <<O harmonice Debussy'ego w pierwszym okresie jego twórczości>>. Już jako studentka pisała pierwsze artykuły naukowe m.in. o Sebastianie z Felsztyna¹ (XVI wiek). **Od 1931 roku była profesorem w Konserwatorium Polskiego Towarzystwa Muzycznego we Lwowie, pozostała na uczelni do okupacji Lwowa przez Niemców.**

Od 1945 roku była profesorem Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej w Krakowie (w latach 1952–1955 jej rektorem). W latach 1952–1959 pełniła funkcję kierownika Katedry Muzykologii Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Była stałym recenzentem „Gazety Lwowskiej”, wszelkich wydarzeń muzycznych w swoim mieście. O muzyce we Lwowie informowała także cały kraj, poprzez swoje artykuły w warszawskim piśmie „Muzyka”. Z wielkim uznaniem pisała o Karolu Szymanowskim (str. 293) oraz „o kunszcie” Stanisławy Korwin-Szymanowskiej (str. 294). Stefania Łobaczewska była żoną pułkownika Wojska Polskiego Wawrzyńca Łobaczewskiego. Został zamordowany przez NKWD w 1940r. Autor nie podaje dalszych szczegółów o Jej rodzinie. Z Wikipedii i innych stron dowiadujemy się iż pochodziła z rodziny żydowskiej. Lwów i okolice ponownie zajęły Hitlerowskie Niemcy. Ze względu na Swoje pochodzenie <<od roku 1942 do roku 1944 ukrywała się

¹ https://pl.wikipedia.org/wiki/Sebastian_z_Felsztyna; pisał również traktaty teoretyczne poświęcone m.in. zasadom wielogłosowości i notacji menzuralnej. Autor podręcznika elementarnych zasad śpiewu liturgicznego pt. *Opusculum musice compilatur noviter*. Podręcznik ten prawdopodobnie ukazał się w 1515 i do 1539 miał aż pięć wydań. – **dobra inspiracja do dalszej kariery.**

w Kraśniku, w majątku państwa Teleżyńskich (konspiratorów ZWZ, a później NSZ), pod nazwiskiem Stefania Biłobran. Wspólnie z nią zamieszkał, jako jej brat Jerzy Biłobran, Jerzy Sawicki.>>

Przeżyła. Przeniosła się do Krakowa. Jak już wiemy, od 1945 roku była profesorem Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej w Krakowie, która dziś jest Akademią Muzyczną **im. Krzysztofa Pendereckiego**. Warto – jeszcze raz podkreślić - iż w latach 1952–1955 była **rektorem** tejże Uczelni.

Kierowała uczelnią w najtrudniejszych latach ideologicznego nacisku i administrowania sztuką, życiem naukowym i kulturalnym. Odgrywała w tej sytuacji rolę swoistego parasola ochronnego nad gronem pedagogicznym i studentami. We własnej działalności naukowej przyjęła doktrynę realizmu socjalistycznego, ale starała się krytykować jej dogmatyczne wątki, przeciwstawiała się deprecjonowaniu muzyki instrumentalnej i zdobyczy nowoczesnego warsztatu kompozytorskiego. W latach jej rektorowania rozwinęła działalność sekcja operowa, powstała z inicjatywy Włodzimierza Kaczmara, która przygotowywała przedstawienia fragmentów, a z czasem całych dzieł operowych, m.in. Straszego dworu, Rigoletta, Fausta, Halki oraz Traviaty i Eugeniusza Oniegina w całości. Działało również w niesprzyjających okolicznościach studenckie Koło Naukowe, które w marcu 1955 roku zorganizowało zjazd studenckich kół naukowych połączony z trzydniową sesją poświęconą problematyce upowszechnienia muzyki. W roku 1952 wprowadzona została Zarządzeniem Ministra Kultury i Sztuki tzw. aspirantura, w postaci trzyletniego studium połączonego z państwowym stypendium, które umożliwiało szczególnie zdolnym studentom dalszy rozwój artystyczny. W krakowskiej PWSM tę formę studiów uruchomiono w specjalnościach pianistyki i kompozycji; ukończyli je m.in. pianiści J. Drath i Z. Śliwiński, kompozytorzy W. Kilar i J. Świder.

Leszek Polony

Kopia strony:

[https://www.amuz.krakow.pl/o-nas/poczet-rektorow/rektorzy-akademii-muzycznej/stefania-lobaczewska-1952-1955/;](https://www.amuz.krakow.pl/o-nas/poczet-rektorow/rektorzy-akademii-muzycznej/stefania-lobaczewska-1952-1955/)

Zmarła 16 stycznia 1963 roku w Krakowie. Została pochowana w alei zasłużonych na Cmentarzu Rakowickim.

Nie streszcza się książek w naszej serii. Ta omawiana jest niezwykle starannie wydana. Strony mają fikuśne numery. Ma nietypowe załączniki: Muzycy pochowani na Cmentarzu Łyczakowskim we Lwowie opisani w książce, Wybrane Nagrobki – zdjęcia tychże grobów oraz portrety muzyków, Spis adresów – wspomnianych na kartach książki z planem Lwowa i zaznaczonymi numerami na nim. Bibliografia jest niezwykle szeroka książki, artykuły naukowe, artykuły z ówczesnych gazet, listy, encyklopedie i słowniki. Spis ilustracji obejmuje 289 pozycji!!!! Książkę kończy indeks osób. To prawdziwe, szerokie kompendium wypełniające absolutnie tytuł publikacji. To skarb dla każdego miłośnika Lwowa.

Inne wybrane Bohaterki to np.:

- Zofia Lissa – wykładowca muzykologii, Dziekan Wydziału Uniwersytetu Warszawskiego od 1948 r. Autorka wielu książek np. „Muzyka i film” Lwów, 1937 oraz „Zarys nauki o muzyce” wydanej przez prestiżowe OSSOLINEUM;
- Bronisława Wójcik-Keuprulian – doktorat (UJK) oraz habilitacja (UJ) z muzykologii, mąż Ormianin. Studiowała też filozofię oraz matematykę. Zajmowała się między innymi **twórczością Chopina**;
- Salomea Kruszelnicka (narodowości ukraińskiej) (**Sołomija Kruszelnyćka** ([ukr.](#) Соломія Крушельницька) – gwiazda oper we Lwowie, Warszawie i całej Europie. << otrzymała tytuł profesorski i prowadziła klasę wokalną w Lwowskim Konserwatorium im. M. Łysenki. W 1951 otrzymała tytuł *Zasłużonego Działacza Sztuki USRR*.>> - z Wikipedii;
- Helena Ottawowa – pianistka, własna szkoła muzyczna we Lwowie 1921-1939, <<Po wojnie w 1945 została profesorem Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej w Krakowie. Wśród jej wychowanków byli Tadeusz Sygietyński, Stanisław Skrowaczewski, Jadwiga Szajna-Lewandowska>> - z Wikipedii;
- Zofia Kozłowska - /inna niż z odcinka 90/ strony 241-243. W latach 1914-1935 była profesorem śpiewu solowego w Konserwatorium GTM we Lwowie. Była nauczycielką Stanisławy Korwin-Szymanowskiej i Zofii Terné²;

² https://pl.wikipedia.org/wiki/Zofia_Tern%C3%A9; o słynnej artystce.

- Maria Szczepańska – doktorat z muzykologii w 1926 o twórczości Mikołaja z Radomia (muzyka dawna). W 1926 została młodszą asystentką w Zakładzie Muzykologii, prowadziła tam zajęcia dydaktyczne. W latach 1929 - 1931 wykładała też w Lwowskiej Szkole Muzycznej im. Ignacego Paderewskiego oraz (do 1935) w konserwatorium Polskiego Towarzystwa Muzycznego. W latach 1940-1941 była asystentem, a następnie docentem, czyli w okresie gdy Lwów był pod władzą Rosji Stalinowskiej. Po 'wyzwoleniu'³ przez Armię Czerwoną w latach 1944-1945 była profesorem i dziekanem Wydziału Teoretyczno-Historycznego Wyższej Szkoły Muzycznej we Lwowie. Po 1945 została pracownikiem, a później profesorem w uczelniach Poznania. Pracowała w Katedrze Muzykologii Uniwersytetu Poznańskiego. Od 1957 kierowała formalnie Katedrą Muzykologii (de facto czyniła to od śmierci słynnego profesora Adolfa Chybińskiego⁴ w 1952r). Prowadziła również wykłady z przedmiotów teoretycznych na Państwowej Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych w Poznaniu.

Są jeszcze inne postacie np. Janina Korolewicz- Waydowa będzie bohaterką innego, kolejnego odcinka.

Lwów dzisiaj jest miastem na Ukrainie. Po wojnie Polacy musieli opuścić ten region. Te Panie, które przeżyły, przeprowadziły się do Krakowa, Warszawy i Poznania. Natomiast Salomea została w Związku Radzieckim, który stworzył Ukraińską Republikę Radziecką, już wcześniej, a Lwów włączył do tej republiki. Dziś Salomea jest patronką Opery Lwowskiej.

Warto przeczytać polecane książki, warto poznać „kwiat” muzykologii o LWOWSKICH korzeniach, warto poszerzyć ‘horyzonty’.

³ Ciocia eseisty dostała od stalinowców 2 lata łagru i 10 lat zesłania. Wykonano w latach 1944-1956!!!

⁴ https://pl.wikipedia.org/wiki/Adolf_Chybi%C5%84ski; o słynnym muzykologu.

INNE PUBLIKACE ORAZ LINKI

- Jerzy Habela, Zofia Kurzowa: Lwowskie piosenki uliczne, kabaretowe i okolicznościowe do 1939 roku, PWM, Warszawa 1989.
- Isachar Fater: Muzyka żydowska w Polsce w okresie międzywojennym, RYTM, Warszawa 1997.
- https://www.wikiwand.com/pl/Stefania_%C5%81obaczewska;
- https://pl.wikipedia.org/wiki/Stefania_%C5%81obaczewska;
- DZIADEK, Magdalena, et al. Mit „muzykalnego Wiednia” w twórczości krytycznomuzycznej Stefanii Łobaczewskiej. *Muzyka*, 2017, 62.4: 55-65.

KSIĄŻKI Stefanii Łobaczewskiej

ŁOBACZEWSKA, Stefania. *Karol Szymanowski: życie i twórczość, 1882-1937*. Polskie Wydawnictwo Muzyczne, 1950.

ŁOBACZEWSKA, Stefania. *Beethoven*. Polskie Wydawnictwa Muzyczne, 1968.

ŁOBACZEWSKA, Stefania. *Zarys historii form muzycznych, próba ujęcia socjologicznego*. Polskie Wydawnictwo Muzyczne, 1950.

STEFANIA, Łobaczewska. *Style muzyczne, t. 1, cz. 1*. Polskie Wydawnictwo Muzyczne, Kraków, 1960.

ŁOBACZEWSKA, Stefania; STRUMIŁŁO, Tadeusz; SZWEYKOWSKI, Zygmunt. *Z dziejów polskiej kultury muzycznej*. Polskie Wydawnictwo Muzyczne, 1958.

ŁOBACZEWSKA, Stefania. Kraków muzyczny. *Dziennik Literacki*, 1949, 4.

ŁOBACZEWSKA, Stefania. Problem analizy muzykologicznej. *Muzyka: kwartalnik Instytutu Sztuki Polskiej Akademii Nauk*, 1956, 1.2.

ŁOBACZEWSKA, Stefania. Polonica muzyczne w wiedeńskich bibliotekach. *Muzyka: kwartalnik Instytutu Sztuki Polskiej Akademii Nauk*, 1956, 1.2.

PRZEREMBSKA, Violetta. „Lwowskie Wiadomości Muzyczne i Literackie”(1925–1934) w dyskusji nad wychowaniem muzycznym młodzieży szkolnej. In: *Michalska I., Michalski G.(red.), Czasopiśmiennictwo okresu Drugiej Rzeczypospolitej jako źródło do historii edukacji*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2010;. Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 2010.

Wyszukiwanie: [szkolnictwo.pl/szukaj/Stefania_Łobaczewska](#)

zobacz szczegóły

Publikacje nauczycieli

Dodaj publikację w serwisie

www.szkolnictwo.pl

TEATR GROTESKA 75 LAT

SPEKTAKLE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

WWW.GROTESKA.PL

Logowanie i rejestracja

Login:

Hasło:

Założ nowe konto za darmo »
Odzyskaj stracone hasło

Czy wiesz, że...

Według przepisów Unii marchewka to owoc. Ponieważ Portugalczyki robią dżem z marchwi, aby nie komplikować

Stefania Łobaczewska

Stefania Łobaczewska

Stefania Łobaczewska-Gérard de Festenburg (ur. 31 lipca 1888 we Lwowie , zm. 16 stycznia 1963 w Krakowie) – polska muzykolog i profesor .

Studiowała w Konserwatorium Galicyjskiego Towarzystwa Muzycznego we Lwowie i w Konserwatorium w Wiedniu . W 1928 uzyskała stopień doktora na Uniwersytecie Lwowskim na podstawie rozprawy *O harmonice Debussy'ego w pierwszym okresie jego twórczości*. Od 1931 profesor Konserwatorium Polskiego Towarzystwa Muzycznego we Lwowie , na uczelni której pozostała do okupacji Lwowa przez Niemców. Od 1945 profesor Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej w Krakowie (w latach 1952-55 rektor), w latach 1952-1959 kierownik Katedry Muzykologii Uniwersytetu Jagiellońskiego .

Została odznaczona Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski .

BIBLIOGRAFIA

- Pior Wilk, *Stefania Łobaczewska* w: ["Złota księga Wydziału Historycznego"](#), red. Julian Dyblec, Kraków 2000.

LINKI ZEWNĘTRZNE

- Biogram na stronie Instytutu Muzykologii UJ – artykuł Piotra Wilka
- Poczet rektorów Akademii Muzycznej w Krakowie

Rektor		
Poprzednik	Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej w Krakowie	Następca
Zbigniew Drzewiecki	1952–1955	Bronisław Rutkowski

Publikacja jest udostępniona w encyklopedii serwisu Szkolnictwo.pl. Treść objęta jest licencją GNU Wolnej Dokumentacji w wersji 1.1 lub dowolnej późniejszej opublikowanej przez Free Software Foundation i została ona opracowana na podstawie Wikipedii, tutaj możesz znaleźć artykuł źródłowy oraz autorów.

Reklama

Willa Modra

- kolonie, zielone i białe szkoły - wczasy rodzinne - szkolenia, konferencje

[zamów reklamę >>>](#)

Dodaj szkołę

Formularz dodania szkoły do katalogu

Nauka

Język angielski

- Słówka - testy
- Słówka - lekcje
- Testy po angielsku
- Gimnazjum - lekcje
- Gimnazjum - testy do lekcji
- Liceum - lekcje
- Liceum - testy do lekcji

Testy na prawo jazdy

- Kategoria B - lekcje
- Kategoria B - testy do lekcji
- Testy do egzaminu

Wpisz tu wyszukiwane słowa

Mgła 18:31 14.11.2022

Zdjęcie Stefanii Łobaczewskiej (źródło Wikipedia)

ZDJĘCIA PRZY OKAZJI

Dawny Lwów

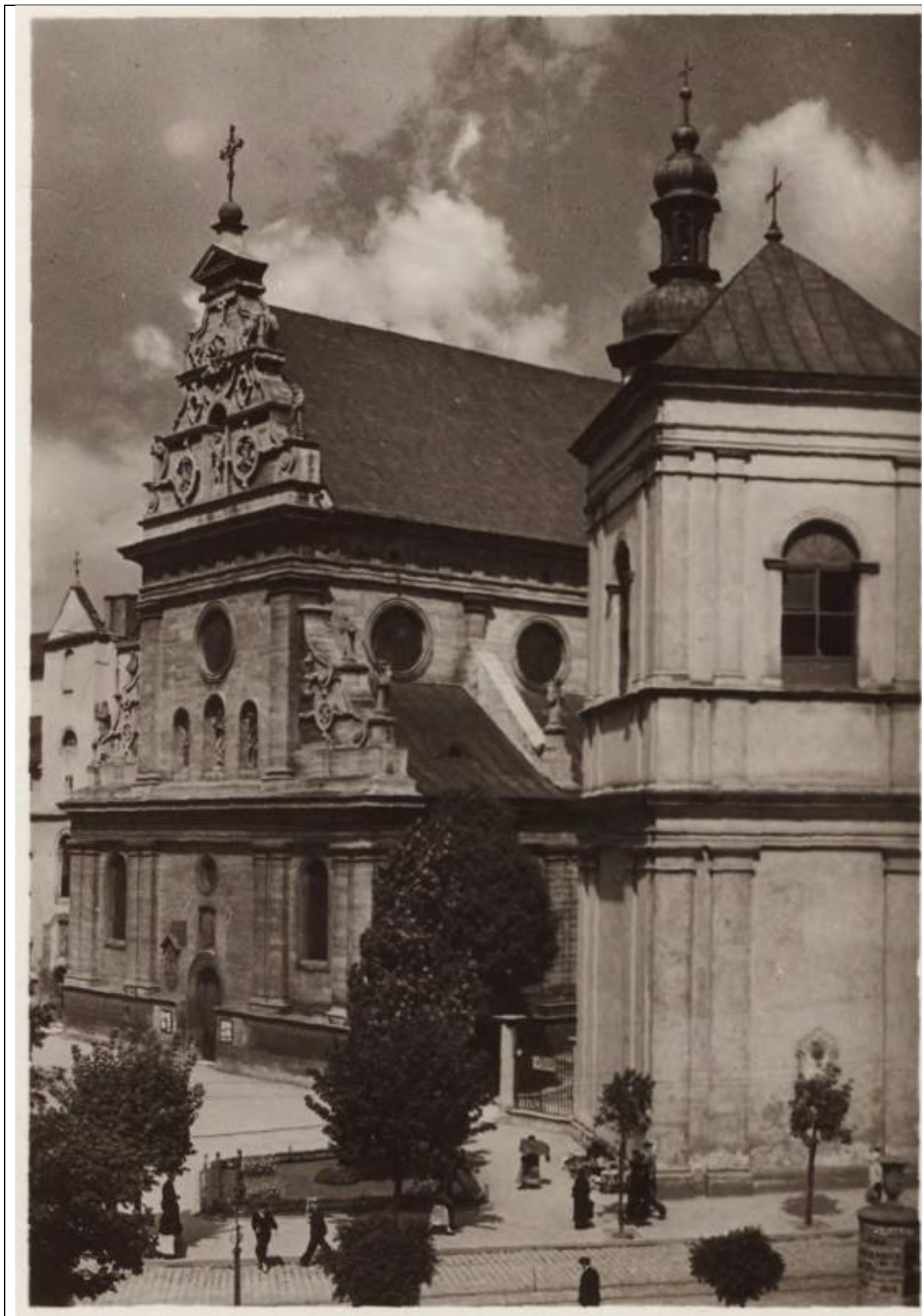

Narodowe Archiwum Cyfrowe

Narodowe Archiwum Cyfrowe

Czy to z pierwszej wojny światowej??

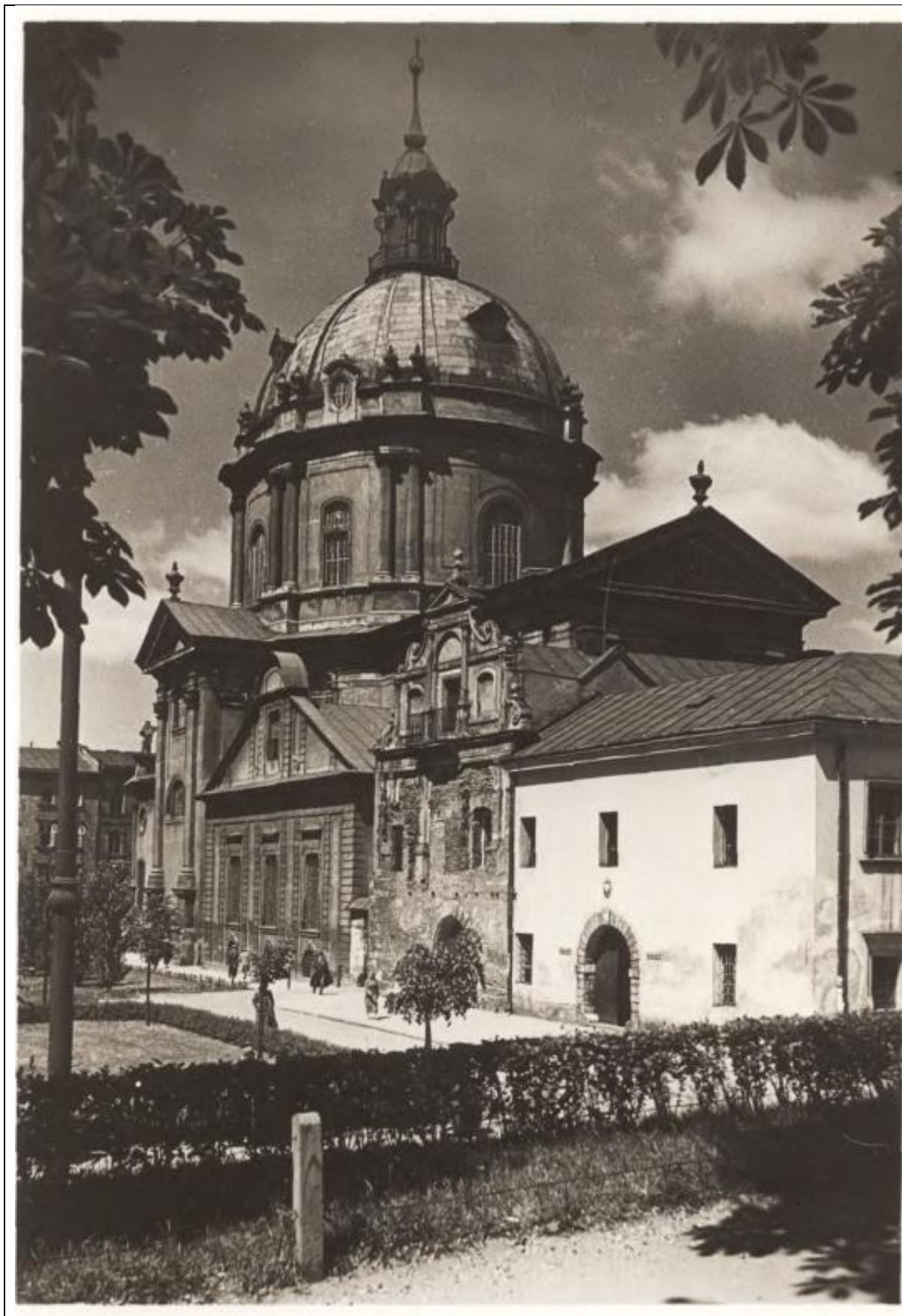

Politechnika Lwowska

W teatrze hr. Skarbka.

W niedzielę dnia 26. listopada 1893.

Występ panów **Aleksandra Myszugi, Gabryela Górskiego i Henryka Kowalskiego.**

Straszny dwór

opera w 4 aktach a 5 odsłonach. Muzyka St. Moniuszki.
Słowa J. Chęcińskiego.

OSOBY:

<p>Miecznik Hanna jego córka Jadwiga Pan Damazy, tutajski miecznik, starający się o względy Hanny Zbigniew Stefan Cieciukowa, ich stryjka</p>	<p>pan Górski pani Skalska pani Radwańska pan Karpiński pan Kowalski pan Myszyński pani Kasprunowa</p>	<p>Mariej, były żołnierz, stary sługa Zbigniewa i Stefana Szkobala, kucharz w domu Miecznika Marta, gospodyni w wiosce Zbigniewa i Stefana Cezar, parobczak Ochmistrz</p>
<p>pan Kiezman pan Zagarkowski p. Michlewiszowa pan Gamski panna Weiglówna</p>	<p>Hanna, Lucy, wieśniacy, goście Miecznika, myśliwi. — Rzecz dzieje się na początku XVII. wieku. — Akt 1. w uboju i wiosce Stefana oraz Zbigniewa. — Akt 2, 3 i 4. w dobrach Miecznika.</p>	

W akcie 4-tym MAZUR układu p. Żymirskiego.

Początek z uderzeniem godz. 7-mej wieczorem.

Geny miejsce: Łoża pierwszego piętra i parterowa 8 zlr. — Łoża drugiego piętra 5 zlr. — Łoża trzeciego piętra 3 zlr. — Fotel w parterze 2 zlr. — Krzesło pierwszorzędne w parterze 1 zlr. 50 et. — Krzesło drugorzędne w parterze 1 zlr. — Fotel na pierwszym balkonie 2 zł. 50 et. — Krzesła na drugim balkonie 1 zlr. — Miejsce numerowane na trzecim piętrze 50 et. — Miejsce do stania na trzecim piętrze 30 et. — Miejsce numerowane na galerji 25 et. — Galeria 20 et.

Dziś o godz. pół do 4-tej popołudniu

„Trójka hultajska“

krótkowidła ze spiewami w 5 aktach Nestroja.

Jutro w poniedziałek po raz dziesiąty

„FLIBT“

komedja w 4 aktach M. Bałuckiego.

Dyrekcja teatru poszukuje zdolnych chórzystów i chórzystek. — Zgłoszenia przyjmuje kancelarja teatru od 10—12 rano.

Z Drukarni „Dziennika Polskiego“ Lwów plac Maryski L. 7. pod znak. Fr. Kstora.

Budynki Wydziału Lekarskiego

OPERA WE LWOWIE

Dyrekcja opery. Widocznymi: przewodniczący Towarzystwa Przyjaciół Muzyki i Opery we Lwowie oraz dyrektor administracyjny Opery Lwowskiej prof. Franciszek Groer (1), dyrektor Opery Lwowskiej Adam Dołżycki (2), sekretarz generalny Towarzystwa Przyjaciół Muzyki i Opery we Lwowie prof. Majerski (3), reżyser Utchanow (4), administrator opery Janusz Leszczyński (5).

Liliana Zamorska jako Salome w jednej ze scen opery.

Jedna z Bohatek Zofia Lissa zajmowała się twórczością Fryderyka Chopina

Pomnik na terenie Pałacu w Turznie (między Toruniem a Chełmnem)

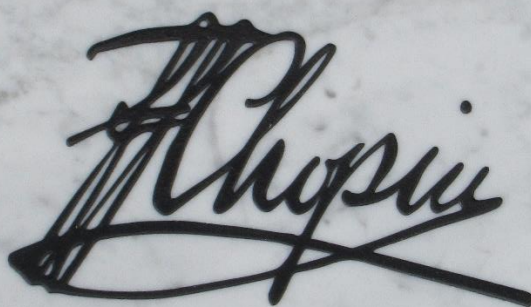

**W tym miejscu w roku
1825 i 1827
przebywał Fryderyk Chopin**

Dnia 26.08.1825 r. Fryderyk Chopin w liście z Szafarni do rodziców:
Dziś rano jedziemy do Turzyna i nie mamy wrócić aż dopiero w środę...

Dnia 06.07.1827 r. Fryderyk Chopin w liście z Kowalewa do rodziców:
*Dziś więc w Płocku, jutro w Rościszewie, popołudnie w Kikole,
parę dni w Turzynie, parę dni w Kozłowie i w moment w Gdańsku, i na powrót!*

Z okazji trzeciej edycji corocznego Ogólnopolskiego Konkursu Pianistycznego
im. Fryderyka Chopina Uczniów Szkół Muzycznych
organizowanego w Pałacu Romantycznym w Turzynie

Właściciele Pałacu Romantycznego w Turzynie
Aleksandra i Rafał Predenkiewicz

Stowarzyszenie Przyjaciół Pałacu Romantycznego w Turzynie
prezes prof. dr hab. Roman Gucza

Turzno, luty 2017 r.

Zdjęcia NAC oraz eseista Stan Zawiślak